

Obsah

0 autorkách	9
Úvod	10
1. Základní otázky vymezení turismu	11
1.1 Pojetí a definování turismu	11
1.2 Stručný historický vývoj turismu	13
1.2.1 První etapa – do první světové války	14
1.2.2 Druhá etapa – mezi dvěma světovými válkami	15
1.2.3 Třetí etapa – od druhé světové války do počátku 90. let	15
1.2.4 Čtvrtá etapa – 90. léta až současnost	16
1.3 Shrnutí a úkoly	17
2. Typologie turismu	19
2.1 Typy turismu dle místa realizace	19
2.2 Typy turismu dle vztahu k platební bilanci státu	20
2.3 Typy turismu dle plátce nákladů	21
2.4 Typy turismu dle způsobu zabezpečení cesty a pobytu	22
2.5 Typy turismu dle věku účastníků	22
2.6 Typy turismu dle délky pobytu	23
2.7 Typy turismu dle převažujícího prostředí (charakteru cílového místa pobytu)	23
2.8 Typy turismu dle převažujícího motivu (důvodu cesty)	24
2.9 Shrnutí a úkoly	27
3. Trh turismu	28
3.1 Trh dle ekonomické teorie	28
3.2 Součásti trhu turismu	29
3.2.1 Tržní subjekty v turismu	30
3.2.2 Tržní objekty v turismu	30
3.3 Možnosti vymezení trhu turismu	31
3.4 Specifika trhu turismu	31
3.5 Faktory ovlivňující trh turismu	32
3.5.1 Politické a bezpečnostní faktory	32
3.5.2 Ekonomické faktory	33
3.5.3 Demografické faktory	34
3.5.4 Technicko-technologické faktory	35
3.5.5 Sociální faktory	36
3.5.6 Ekologické faktory	36
3.6 Shrnutí a úkoly	36
4. Poptávka v turismu	38
4.1 Poptávka dle ekonomické teorie	38
4.2 Potřeby jako východisko poptávky v turismu	39
4.3 Formování individuální poptávky v turismu	41
4.3.1 Faktory na straně poptávky	42
4.3.2 Faktory na straně nabídky	43
4.3.3 Faktory vnějšího prostředí	44
4.4 Tržní poptávka v turismu	44
4.4.1 Psychologické (sociální) faktory ovlivňující tržní poptávku v turismu	45
4.4.2 Prognózování tržní poptávky v turismu	45

4.5	Současné trendy poptávky v turismu	47
4.6	Spotřeba a spotřební chování v turismu	48
4.6.1	Spotřeba v turismu	48
4.6.2	Spotřební chování v turismu	49
4.7	Segmentace v turismu	51
4.7.1	Segmentace, její cíle a podmínky	51
4.7.2	Segmentační základny	52
4.8	Shrnutí a úkoly	57
5.	Nabídka v turismu	59
5.1	Nabídka dle ekonomické teorie	59
5.2	Součásti nabídky v turismu (objekty)	60
5.3	Spojovací články nabídky s poptávkou	62
5.4	Služby jako významná součást nabídky turismu	62
5.4.1	Specifické vlastnosti služeb turismu	63
5.4.2	Členění služeb	64
5.5	Produkt turismu	65
5.5.1	Vymezení pojmu produkt turismu	65
5.5.2	Vytváření komplexního produktu turismu	67
5.5.3	Partnerství pro vytváření a realizaci produktu	69
5.6	Poskytovatelé služeb turismu (subjekty)	70
5.6.1	Poskytovatelé služeb turismu dle odvětvového členění	70
5.6.2	Poskytovatelé služeb turismu dle tržní struktury	71
5.7	Současné trendy nabídky	75
5.8	Shrnutí a úkoly	77
6.	Cena jako součást trhu turismu	79
6.1	Cena z pohledu ekonomické teorie	79
6.2	Faktory ovlivňující tvorbu ceny	80
6.3	Obecné postupy tvorby ceny	80
6.3.1	Nákladově orientovaná cena	81
6.3.2	Cena stanovená dle hodnoty zákazníka / metoda cílových nákladů	82
6.3.3	Cena stanovená dle konkurence	82
6.4	Formy cenové diskriminace	82
6.4.1	Cenová diskriminace třetího stupně	82
6.4.2	Cenová diskriminace v čase	83
6.5	Yield management	83
6.6	Shrnutí a úkoly	84
7.	Konkurenceschopnost na trhu turismu	86
7.1	Vymezení pojmu konkurenceschopnost	86
7.2	Obecné přístupy k dosahování konkurenční výhody	87
7.3	Možnosti měření konkurenceschopnosti v turismu	89
7.3.1	Modely hodnocení konkurenceschopnosti v turismu	89
7.3.2	Monitoring konkurenceschopnosti v turismu (TTCI index)	92
7.3.3	Monitoring konkurenceschopnosti v turismu (OECD index)	93
7.4	Shrnutí a úkoly	95
8.	Statistický monitoring turismu České republiky	97
8.1	Vymezení a instituce statistického monitoringu	97
8.1.1	Pojem, typy a instituce statistického monitoringu turismu	97
8.1.2	Mezinárodní kontext	97
8.1.3	Český statistický úřad (ČSÚ)	99
8.2	Statistický monitoring vybraných institucí	100

8.2.1	Česká národní banka (ČNB)	100
8.2.2	CzechTourism a MMR	101
8.2.3	Regionální a místní úroveň	102
8.3	Shrnutí a úkoly	102
9.	Turismus v národní ekonomice	104
9.1	Přístupy k hodnocení vlivu a významu turismu v národním hospodářství	104
9.1.1	Statistické hodnocení vlivu a významu turismu	109
9.1.2	Ekonomicko-peněžní hodnocení vlivu a významu turismu	109
9.1.3	Individuální hodnocení vlivu a významu turismu	124
9.1.4	Sociokulturní hodnocení vlivu a významu turismu	124
9.1.5	Globální dopady turismu na národní hospodářství	126
9.2	Platební bilance a turismus	127
9.2.1	Zachycení turismu v platební bilanci	127
9.2.2	Položka turismus v platební bilanci	130
9.2.3	Hodnocení vlivu turismu na národní ekonomiku na základě platební bilance České republiky	131
9.3	Satelitní účet turismu	135
9.3.1	Důvody a historie zavádění satelitního účtu turismu	135
9.3.2	Výstupy satelitního účtu turismu	136
9.3.3	Základní metodika satelitního účtu turismu	136
9.3.4	Satelitní účet turismu v České republice	137
9.3.5	Neoficiální satelitní účet turismu	139
9.4	Význam turismu pro národní hospodářství České republiky	141
9.5	Shrnutí a úkoly	145
10.	Vývoj turismu České republiky	148
10.1	Vývoj turismu na území České republiky do roku 1989	148
10.1.1	Podmínky vývoje turismu v letech 1871–1848	149
10.1.2	Rozvoj turismu v období 1848–1918	150
10.1.3	Meziválečný vývoj turismu 1918–1939	152
10.1.4	Vývoj turismu v letech 1945–1989	154
10.2	Turismus na území České republiky po roce 1989	157
10.2.1	Vývoj turismu v období 1989–1993	157
10.2.2	Vývoj turismu České republiky v letech 1993–2004	158
10.2.3	Vývoj turismu České republiky po roce 2004	159
10.3	Nabídka destinace Česká republika	161
10.3.1	Primární nabídka destinace Česká republika	161
10.3.2	Sekundární nabídka destinace Česká republika	163
10.4	Shrnutí a úkoly	165
11.	Pasivní turismus České republiky	167
11.1	Vývoj pasivního turismu Československa do roku 1993	167
11.1.1	Vývoj pasivního turismu do roku 1989	167
11.1.2	Vývoj pasivního turismu v období 1989–1993	168
11.2	Pasivní turismus České republiky po roce 1993	169
11.2.1	Kvalitativní změny poptávky po roce 1993	169
11.2.2	Pasivní turismus v letech 1993–2004	172
11.2.3	Pasivní turismus po roce 2004	173
11.3	Spotřební chování účastníků pasivního turismu	177
11.3.1	Spotřební chování na delších cestách	177
11.3.2	Spotřební chování na kratších cestách	179
11.3.3	Spotřební chování na služebních cestách	179
11.3.4	Spotřební chování na jednodenních výletech	180
11.4	Shrnutí a úkoly	180

12. Domácí turismus České republiky	182
12.1 Vývoj domácího turismu Československa do roku 1993	182
12.1.1 Vývoj domácího turismu do roku 1989	182
12.1.2 Vývoj domácího turismu v období 1989–1993	184
12.2 Domácí turismus České republiky po roce 1993	185
12.2.1 Kvalitativní změny poptávky v domácím turismu po roce 1993	185
12.2.2 Domácí turismus v letech 1993–2004	187
12.2.3 Domácí turismus po roce 2004	189
12.3 Spotřební chování účastníků domácího turismu	192
12.3.1 Spotřební chování na domácích delších cestách	194
12.3.2 Spotřební chování na domácích kratších cestách	197
12.3.3 Spotřební chování na domácích služebních cestách	198
12.3.4 Spotřební chování na domácích jednodenních výletech	198
12.3.5 Podpora domácího turismu	199
12.4 Shrnutí a úkoly	200
13. Aktivní turismus České republiky	202
13.1 Vývoj aktivního turismu Československa do roku 1993	202
13.1.1 Vývoj aktivního turismu do roku 1989	202
13.1.2 Vývoj aktivního turismu v období 1989–1993	204
13.2 Aktivní turismus České republiky po roce 1993	205
13.2.1 Kvalitativní změny poptávky v aktivním turismu po roce 1993	205
13.2.2 Aktivní turismus v letech 1993–2004	206
13.2.3 Aktivní turismus po roce 2004	210
13.3 Spotřební chování účastníků aktivního turismu	217
13.3.1 Regionální rozložení zahraniční poptávky	219
13.3.2 Výzkum spotřebního chování na hraničních přechodech	221
13.4 Shrnutí a úkoly	222
14. Organizační a řídicí struktura turismu České republiky	224
14.1 Politika turismu a organizační a řídicí struktura turismu	224
14.1.1 Politika turismu a marketingové řízení destinace	224
14.1.2 Organizační a řídicí struktura a veřejná správa	225
14.2 Vývoj organizační a řídicí struktury turismu na území Československa	226
14.2.1 Vývoj organizační a řídicí struktury turismu do roku 1993	226
14.2.2 Změny v organizační a řídicí struktuře po roce 1993	229
14.3 Současná organizační a řídicí struktura turismu České republiky	230
14.3.1 Institucionální zajištění řízení turismu v České republice	230
14.3.2 Koncepce státní politiky cestovního ruchu v ČR na období 2007–2013	237
14.3.3 Koncepce státní politiky cestovního ruchu v ČR na období 2014–2020	239
14.4 Shrnutí a úkoly	241
15. Turismus České republiky v kontextu členství v EU	244
15.1 Evropská unie a turismus	244
15.1.1 Turismus v integračním procesu	244
15.1.2 Lisabonská smlouva a politika turismu	244
15.2 Dopady členství České republiky v EU	246
15.2.1 Důsledky vstupu České republiky do EU v turismu	246
15.2.2 Regionální politika EU	247
15.3 Shrnutí a úkoly	250
Závěr	252
Summary	253
Přílohy	254
Seznam zkratk	258
Rejstřík	260